

GAZETA TRANSILVANIEI

(NUMĂR DE DUMINECĂ 39)

„Gazeta” iese în mâna care dă.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.

N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:

Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.

N-rii de Duminecă 8 franci.

Se prenumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la ad. colectorilor.

Abonamentul pentru Brașov

administrația, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etajul

I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.

Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.

sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

206.—Anul LVIII

Brașov, Duminecă, 17 (29) Septembrie

1895.

Cuvintele monarhului și municipiile.

Dumineca trecută, cu ocazia
venirii Majestății Sale la Clușiu,
între deputații, cari au mers
la salutare, era și una a municipiilor,
sub conducerea fișpanului comitatu-
lui Cojocnei. Răspunsul, ce l'a dat
Majestatea Sa acestei deputații, e
caracteristic.

Nu mă indoesc, dize Majestatea
Sa, că municipiile își vor da silința
mai întâi de toate, de-a înainta bună-
stărea materială și spirituală a po-
porației. La împlinirea acestei da-
vinte, deosebirea confesională s'au
de limbă nu formeză nici un părete
despărțitor, căci numai respectarea
legii, cari asigură tuturor drepturi
egale, d'au și obligă pe fiă-care în
mod egal, și numai munca folositoare
pot da putere statului și pot asigura
bună-starea a populației.

Acestea sunt cuvintele Majes-
tății Sale, care își exprimă tot odată
voința, ca cei din fruntea comitate-
lor să lucreze tot mai mult în di-
recțiunea acésta.

Este bun și frumos sfatul cu-
vintelor în aceste cuvinte ale Majes-
tății Sale, d'au durere, sute și mii de
suflete dovedesc, că față cu cei ce
nu astădă la cărma comunelor și
comitatelor ardelenesci, ele sunt tóca
a urechia surdului.

Avem tocmai acum înaintea
noastră un exemplu, pe care-l scótem
într-o gazetă ungerescă din Clușiu.
El spune anume, că reprezentanțele
comunale din două sate românesce,
Arhegiu și Șolc moș, amândouă în
comitatul Ciucului, au hotărât să in-
terzică aceste comune între membrii
fondatori ai societății de maghiari-
zarea numită „Kárpátgyelet”, plătind
fiă-care comună câte 50 fl. la fon-
datori ai societății. Municipiul co-
mitatens numai decât, în ședința sa
de la 28 August, a aprobat acésta
hotărâre și astfel sumele s'au și
plătit.

Când însă reprezentanțele co-
munale din atâtea și atâtea sate ro-
mânesce aduseseră anii trecuți hotă-

rîrea, ca partea ce li-se cuvinea d-lor
din despăgubirea regaliilor s'o dă-
ruescă pentru anumite școle, ori bi-
serici românesce, municipiile comi-
tatense au știut să tragă dungă peste
hotărârea comunelor și nici uneia
dintre ele nu 'i s'a permis să-și dă-
ruescă partea pentru scopuri româ-
nesce, fiă scolare, fiă bisericesce. În
schimb însă municipiile comitatelor
au aprobat și atunci hotărârile acelor
comune, cari au voit să-și dăruescă
partea din regal pentru scopuri un-
guresce.

Etă d'era, cum sunt înțelese din
partea municipiilor cuvintele Majes-
tății Sale, că „deosebirea confesio-
nală s'au de limbă nu formeză nici
un părete despărțitor”!

Nu ajunge, că comunelor nós-
tre li-s'a luat tótă libertatea, fiind
date pe mâna unor venetici, cari ca
membri în comitetele comunale le
chivernisesc după plac și în numele
locuitorilor români din comună aduc
hotărârile cele mai păgubitoare și
contrare intereselor naționale ale lo-
cutorilor, d'au mai vin pe de-asupra
și municipiile, ai căror reprezentanți
fiind de asemenea recrutați dintre
Jidani și Maghiarii șovinisti, fac
imposibilă ori-ce hotărâre din partea
comunelor, decât aceea nu corés-
punde exclusiv intereselor maghiare.

Așa am ajuns să vedem, cum
bunurile nósre comune ni-se iau din
mână d'ia mare și se impart pen-
tru scopuri streine și dușmănoșe
noue, ér bietul popor român trebuie
să sufere lipsa și să muncescă. Mi-
liónele cele multe, ce li-s'au luat
Românilor numai cu cunoscuta oca-
siune a despăgubirii regaliilor, sunt
și vor rămâne o dovadă din cele
mai revoltătoare în privința acésta.

În fața unei asemenea adminis-
trații, nu putem spera nici de
cum, că cuvintele adresate de Ma-
jestatea Sa către municipii vor afla
vre-un răsuneț. Trebuie schimbată
tótă starea de lucruri, trebuie schim-
bat din temelii însuși sistemul de
guvernare, pentru ca să pótă fi po-
sibilă o chivernisire a cetățenilor,

în care deosebirea confesională s'au
de limbă să nu formeze nici un pă-
rete despărțitor.

Revista săptămânei.

Redeschiderea camerelor. După o
vacanță de patru luni, s'au redes-
chis Joia trecută ambele camere un-
guresce. Ce isprăvi vor mai face „pă-
rinții patriei” și cu ce legi ne vor
mai surprinde, vom vedé. De-ocam-
dată amintim, că în prima ședință
a camerei deputaților, ce se va ține
Luni, se vor presenta vre-o 50 de
rugări de prin municipii. Într-o mare
parte din aceste rugări se cere a se
lua prin lege măsuri, ca să se re-
guleze lefurile funcționarilor. Între
cele dintâi lucruri, cu cari va avé
să se ocupe dieta în noua sesiune,
va fi așa-d'era căpătuirea funcționa-
rilor ungeresci de prin comitate. Se
va face apoi și o interpelare, în care
se va lua la răspundere guvernul
pentru-că a „suferit”, ca episcopul
săsesc Müller să salute pe Majestatea
Sa la Clușiu în limba germană și nu
în cea maghiară. Mai întâi de toate însă
se va presenta Luni raportul comi-
siunii asupra proiectelor de lege
asupra liberului esercițiu religionar
și a recepțiunii Evreilor și tot Luni
se va presenta și exposeul minis-
trului de finanțe.

**Programul lucrărilor noului gu-
vern.** D'iarul german „Allgemeine Ztg.”
publică în numărul său dela 18 c.
sub acest titlu un articol în care
dăce, că toate lucrările și toți pașii
ministrului-președinte îi caracteri-
seză un anumit grad de optimism
și o speranță sigură în realizarea
creațiilor sale legislative și ad-
ministrative. El se încrede foarte
mult în puterea guvernului și a par-
tidei liberale, despre care crede, că
póte duce în deplinire ori-ce lucrare,
fără sucurs și ajutor străin. Banffy
anunța începerea păcei bisericesco-
politice cu 1 Octomvre., ceea ce
însă lui „Allg. Z.” nu i-se pare, că
ar fi chiar așa, de-ore-ce bisericile
catolice și grecesce n'au de gând să

renunțe la drepturile lor. În fine
după-ce numitul d'iar german vor-
besce despre celelalte probleme, ce
și le-a propus Banffy să le resólve,
dăce despre politica lui față cu na-
ționalitățile următoare: „Un punct
însemnat din programul guvernului
este politica cu naționalitățile. Fap-
tul, că ministrul-președinte recunoșce
esistența cestiunei naționalităților,
dovedesce că întru cât-va e nepre-
ocupat(!?) de-ore-ce mulți politiciani
nici nu vréu să scie de o astfel
de cestiune. Pașii însă, pe cari vré
să-i întreprindă guvernul în ecéstă
cestiune, nu pot fi deplin aprobați,
de-ore-ce nu corespunde adevărului,
că mișcarea naționalităților și lățirea so-
cialismului ar fi de a-se reduce singur
numai la machinațiunile unor agi-
tatori vanitoși și josnici. Statul un-
gar e dator să recunoșcă pretensiunile
juste ale naționalităților, și în scopul
de a-le mulțami, să producă crea-
țiuni pozitive în ce privesce legis-
lațiunea. Amnestierea Românilor
osândiți în procesul Memorandului
va avé un efect liniștitor atât în
lăuntru cât și în afară și faptul
acésta dovedesce(!?) că programul
de guvernare al lui Banffy și al co-
legilor săi se caracterizează prin mo-
derățune, precauțare și liniște(??)”

**Alegerile pentru consiliul comunal
din Viena.** Eri s'au finit alegerile
membrilor consiliului comunal din
Viena. În toate cercurile electorale
au fost aleși antisemiții cu mare ma-
joritate, așa încât antisemiții vor re-
presenta două din trei părți din în-
treg consiliul comunal viitor. D'ia-
rele jidane și filosemite din Viena,
Pesta, precum și din străinătate sunt
grozav de supérate de acest resul-
tat fatal pentru fiii lui Moise. Strigă,
sbieră, injură, și mai ales se sbu-
ciumă ca să împiedece pe o cale
său alta alegerea antisemitului Dr.
Lueger ca primar al Vienei, alegere
ce se va face în proximele zile. Noi
din partene nu putem dăce, decât,
că ar fi bine să ia și Budapesta
exemplu dela Viena.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Din „Schifflieder“ de N. Lenau.

V.

Nemișcat se 'ntinde lacul,
Eri rațele de lună
Rose palide-i aședă
Prin a trestiei cunună.

Colo cerbii pasc pe cóstă
Și privesc întins la stele;
Când și când tresar în trestii
Adormite păsărele.

Plănsă îmi cohor privirea
Și prin suflet mi-se duce,
Ca o sfântă rugăciune
Amintirea ta cea dulce.

Din „Waldlieder“ de N. Lenau.

IX.

Îngălbenitul codru tace,
Ușor prin ramuri vântul bate
Luând atâtea foi uscate;
Acésta mórte blândă-mi place.

P'aici de drum se gată tóte —
— Trecut'au zilele iubirii
Cu farmecile ciripirii,
Și lin cad frunzele uscate.

Spre Sud merg paseri călătore,
Din ramuri câte-un cuib resare;
De scut el lipsă dór' mai are? —
— Mereu cad foile ușore.

În frémătul de codru'mi pare,
Că aş descoperi o veste:
Că tótă mórtea asta este
Numai o tainică schimbare.

Brașov.

I. Priscu.

Dimineața și Seara.

De D-na Columb.

Dimineața. Fiți bărbați, boulenii
mei! fiți bărbați! Frigul de dimi-
năță vă p'etrunde, d'au când mun-
cesce, te încăldesci: fiți bărbați. Am
plecat până nu se luminase de d'ia
și e greu să'ți ari brazda până nu
s'a risipit încă întunerecul, d'au ecă
vine și d'ia, răsăritul începe a-se
face portocaliu, și norii se tivesc
cu aur. O să iasă sórele cur'end, și o
să ne însuflețescă cu rațele lui. Fiți
bărbați, boulenii mei!

Trebuie să muncim, căci viața e
muncă: ai fi trist, ai fi vesel, ai fi
nenorocit, ai fi fericit: de muncit
trebuie să muncesci, decât esci vesel,
munca îți sporesce veselia, căci te
simți mândru, că esci și tu bun la
ceva; decât ești trist, munca te face
să mai uiți și te mângăie. Cei mai

nefericiți ómeni sunt aceia, cari când
sunt mahniiți, stau să-și numere la-
crimile.

Trebuie să muncim, asta e legea:
ori-ce muncă folosese cuiva.

Brazda, pe care o tragem e
légénul secerișului viitor, și până să
hrănescă munca nósă pe ómeni,
corbii, cari se țin flămânși după
noi, pare că ne dăce: „Pentru noi
răstórnă fierul plugului pământul,
ca să găsim noi insecte, larvele cari
stăteau ascunse. Și ađi ne dă omul
de mâncare, și în vreme de pace și
în vreme de răboiu, omul muncesce
pentru corbi”.

Trebuie să muncim; trebuie să
pregătim secerișul cu mult înainte.
Trebuie să aibă vreme séménța să
dórmă în pământ, unde vor muia-o
ploile și vor face-o să încólțescă; de
multe-ori o s'o lumineze sórele până

Majestatea Sa la Clușiu.

Duminea trecută Majestatea Sa a sosit la Clușiu, unde a petrecut dela 7¹/₂ ore dimineața până la 3 ore după amiază, când s'a dus apoi la Huedin pentru a fi de față la manevrele militare.

La sosirea în Clușiu, onorurile militare le făcî Majestății sale un batalion dela regimentul românesc 31 din Sibiu, care a fost adus la Clușiu anume pentru acest scop. Tot feciorii români sdraveni și aleși, din jurul Sibiului, sub comanda căpitanului român I. Florian. Majestatea Sa a spus, că e foarte mulțumit, și a lăudat pe feciorii acestui batalion.

La 9 ore domnitorul se duse la biserica romano-catolică pentru a asculta s. rugăciuni, după care urmă primirea mai multor deputațiuni, cari se duseră la Clușiu anume pentru ca să-l felicite de bună venire. Primirea deputațiunilor s'a făcut în palatul Banffy, unde era încuartiră Majestatea Sa.

Intre deputațiuni, a fost primită mai întâiu deputațiunea clerului romano-catolic, în locul al doilea a fost primită deputațiunea clerului român greco-catolic, în locul al treilea deputațiunea clerului român greco-oriental, apoi deputațiunea clerului săsesc și în fine alte vre-o de ce deputațiuni, între cari se afla și una a Jidanilor, cari pentru întâia-dată se prezentară și ei cu ocaziunea acăsta ca corporațiune deosebită, alături cu bisericile creștine din țară.

Deputațiunea clerului român greco-catolic, constatătoare din vre-o 75 membri, a fost condusă de Escelența Sa Metropolitul dela Blășiu Dr. Victor Mihalyi, care în vorbirea de felicitare dîse între altele, că biserica română gr. cat. servește binele patriei prin susținerea multor instituțiuni (școle) folositoare, a căror dezvoltare a fost sprijinită de însuși Majestatea Sa; clerul și credincioșii și în împrejurări grele își caută mângăiere în grația Majestății Sale.

La acăsta vorbire răspunse Majestatea Sa dîcînd, că primește cu bucurie pe reprezentanții clerului gr. cat., și că va fi cu bunăvoință față cu biserica gr. cat., dîr dorește, ca credința cătră tron, respectarea legilor și iubirea patriei mame comune să fiă tot-déuna stéua conducătoare a lucrărilor lor.

Deputațiunea clerului român greco-oriental a fost condusă de Escelența Sa Metropolitul dela Sibiu, Miron Romanul, și a constat din vre-o 40 membri. Escelența Sa dîse între altele: Ne rugăm cu cea mai profundă venerațiune, ca să vă îndurați Majestatea Văstră a împărtași, alături cu celelalte biserici din patriă, și biserica noastră strămoșească, espusă multor isbirii și neajunsuri, în prea înalta grație de domnitor și în puternica scutire a Majestății Văstre. — Er la urmă adause în limba română: „Să trăească fericit Majestatea Sa prea bunul nostru monarch“.

La asta Majestatea Sa li-a adus aminte reprezentanților bisericii române gr. or. de vorbele, ce le-a dîs tot la Clușiu înainte cu opt ani, ca adevă fiă-care confesiune, fără deosebire de naționalitate, să se simtă una, și să se contopescă în credința cătră tron, în iubirea cătră patria comună, în respectarea legilor și în împlinirea datoriilor patriotice. La urmă li-a dat sfatul, ca numai în acăsta direcțiune să-și întrebuinteze marea influință, ce-o au asupra credincioșilor.

Cât timp a stat la Clușiu, Majestatea Sa a vorbit tot unguresce. Archiereii încă au vorbit unguresce toți, afară de episcopul săsesc Müller, care a salutat pe domnitor în limba bisericii sale, adevă în cea germană, er domnitorul de-aseenea i-a răspuns în limba germană. Impejurarea acăsta i-a supărat mult pe soviniștii unguri, ba se dîce, că în cauză acăsta se va face și o interpelare în cameră, că pentru-ce adevă i s'a îngăduit episcopului săsesc să vorbescă în limba germană.

Majestatea Sa a vizitat apoi mai multe instituite, după care la 3 ore a plecat la Huedin. Aci a stat până eri, când s'a reîntors la Viena.

Cătră clerul și poporul român din eparchia Aradului.

(Partea a doua a circularei episcopului Mețianu, în cauza nouelor reforme bisericesci. *)

IOAN,

din îndurarea lui Dumnezeu episcop diecesan al Aradului, Orădii-mari, Ienópolei și al Hămagiului, precum și al părților adnecitate din Banatul-Temișan.

Iubitul i cler și popor eparchial: dar și milă dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Isus Christos!

Este cea mai imperioasă datorință a noastră și mai ales a iubitei noastre preoțime a întări tot mai mult poporul în cele trei mari virtuți și în credința, în cele șapte taine ale legii cei nouă, făcîndu-l a ține sus și tare la sântenia lor și arătîndu-i, că cine ar desconsidera una din acestea, ar strica biserica străbună, basa existenței și dezvoltării noastre, convingînd pe toți ai noștri, cumcă numai făcînd așa, va pute biserica noastră suporta fără urmări grele și acăsta, ca și alte asemenea cercări grele.

Și noi tare credem, că atât poporul, și cu atât mai vîrtos preoțimea și inteligența noastră, vor fi și astădată ca tot-déuna la înălțimea chiamării și întru împlinirea acestei mari datorințe. Noi tare credem, că fiă-care membru al bisericii noastre, va înțelege, că a sosit timpul, când trebuie să ne punem toți serios la lucru, preot și învățător, inteligenți și popor; a sosit timpul să dispară dintre noi ori-ce divergențe, și să îngrijim cu totii de susținerea religiozității și de alipirea tot mai călduroasă la biserica străbună, făcînd, ca învățăturile

*) Inceputul acestei circulare s'a publicat în numărul de eri. — Red.

noștre să străbată la inima tuturor alor noștri, er faptele noastre bune să le fiă de model; a sosit timpul, să ne interesăm cu totii, ca nici-când altă-dată, de biserica străbună, căci de n'am face acăsta, ne-am desorganiza și ar slăbi dintre noi aceea puternică legătură a credinței, care în timpuri bune și rele ne-a intrunit într-o familiă mare, din care toți facem parte, și așa am păcătuit greu înainte lui Dumnezeu și a posterității.

Acăsta mare și frumoasă lucrare este mai mult a preoțimeii noastre, care și după chiamare fiind angajată la aceea, numai așa se face dîmnă de aceea frumoasă chiamare, ca și de frumosul nume de „părinte“ al poporului, și nimei așa va pute trece biserica și peste acăsta grea cercare.

În grava situațiune și între grelele împrejurări în cari ne aflăm, nici nu credem să existe suflet de om între noi și cu atât mai puțin vre-un preot, carele să nu voiască a conlucra din toate puterile, la delăturarea relelor ce ne amenință, er întrebarea pôte fi numai: cum să procedem la realizarea salutarelor noastre intențiuni? Și ce ținută să luăm față de reformele cele nouă politice bisericesci? Pentru-ca să putem lucra fără în piedecare la înaintarea noastră în cultura morală religioasă și prin acăsta la scopul suprem al vieții.

Noi ținem, că precum atunci, când un bun părinte observă cercări grele în familia sa, învață și luminează pe toți membrii familiei, cum să trecă fără pericol, peste acele cercări; tot asemenea și când un preot, un părinte sufletesc observă cercări grele în poporul său, familia sa cea mare, învață și luminează pe toți poporezii săi, cum să trecă și ei peste asemenea cercări fără împedecare.

Astfel dîr să învățăm și să luminăm și noi poporul nostru, arătîndu-i prin cuvîntări în biserică și prin învățături și afară de biserică, la totă ocaziunea, cumcă actul civil, ce are a-se încheia la funcționarul concredut cu acăsta sub numirea de căsătorie civilă, este un act, ce regulează referințele civile ale căsătoriei din punctul de vedere al legilor statului; pe când căsătoria bisericescă este una dintre cele șapte taine ale legii cei nouă, ce se îndeplinesc prin preot în sânta biserică strămoșească, înainte lui Dumnezeu și a omenilor, după orînduiala sântelor canone bisericesci, invocîndu-se darul și binecuvîntarea lui Dumnezeu asupra căsătoriilor.

Să se spună poporului, cumcă căsătoria civilă nu numai nu împedecă pe cea bisericescă, ci din contră chiar și funcționarul, carele a încheiat contractul civil, este îndatorat a spune părților, că prin actul său căsătoria civilă ele n'au satisfăcut și datorinței religioase, adevă de a primi și căsătoria bisericescă și prin acăsta și binecuvîntarea lui Dumnezeu.

Să se sfătuescă cei căsătorinți și părinții lor, ca ei intențiunea lor de căsătorie să o arate mai întâiu preotului, ca și până acuma, pentru-ca preotul să aibă oca-

siune, a-le da îndrumările și eventualele sprijinul necesar.

La aceea ocaziune preotul le va spune cum au a procede la însinuarea intențiunii lor și la funcționarul civil, observîndu-le, că aceea însinuare se pôte face prin părinți, ori prin plenipotenți și mai la încheierea actului civil au a prezenta căsătorinții în persoană, în prezența alor doi martori, cari pot fi bărbați și femei și așa și preotul.

În fine se spună celor căsătorinți și părinților lor, că numai după încheierea actului civil vor pute primi și căsătoria bisericescă, când vor merge la s. biserică să solemnitatea îndatinată din moștenirea noastră la asemenea ocaziuni.

Învățînd preoții așa, își vor înțelege o mare datorință cătră Dumnezeu, biserica străbună și popor, er pentru-aceia învățăturile lor să fiă bine primite, va să convinge pe omeni la totă ocaziune, fiind biserica străbună cel mai prețios și scut și adăpostul nostru în timpurile grele și de cercare, cel ce desconsidera acel tesaur prețios, acăsta strica biserica străbună, ar strica existența și a viitorului nemulțumitor ar fi osîndit de Dumnezeu și de popor, căci scris este: „Cine va strica biserica lui Dumnezeu, strica-l va și Dumnezeu acela“.

Din contră cel ce va învăța și va lucra la întărirea bisericii, va fi cuvîntat de Dumnezeu și de omeni, scris este: „cela ce va face și va păzi acela mare să va chiama întru împărăția lui Dumnezeu“.

În vederea acestora, în conțelegerea Prea Sântitului nostru Sinod episcopesc și rumele lui Dumnezeu și al bisericii, numele fericitorilor noștri strămoși, cari lăsat biserica de cea mai sumpă moștenire, pentru-ca și noi să o lăsăm urmașilor tri din neam în neam de atare moștenire, cerem și pretindem dela preoți și toți inteligenții noștri, să lucre cu la întărirea simțului religios arătîndu-i poporului la totă ocaziunea, că fiind căsătoria una dintre cele șapte taine ale legii lui Dumnezeu, cei căsătorinți numai așa vor binecuvîntarea lui Dumnezeu, decât să țină sus și tare la sântenia tainei și după încheierea actului civil vor primi sânta taină a cununiei.

Dacă s'a cerut când-va ca preoții să fiă la înălțimea chiamării lor, și să se purtărească acea chiamare cu totă consecvență, decă s'a cerut când-va, ca și inteligenții noștri să se facă apostoli lui Dumnezeu și să vorbească cu poporul prin cuvinte și prin fapte, apoi acăsta se cere mai mult acum în reformelor, de cari vorbim, și în împrejurările grele în care ne aflăm.

Dîr pentru-că învățăturile și sfaturile preoților și ale fruntașilor noștri, să fie bine primite de toți ai noștri, este de parat de lipsă, ca cele vorbite și scrise să fiă întărite și prin faptele celor care vorbesc. Și anume, când preoții și frun-

să dea gata secerătorilor spicul hrănitor. Să tragem brazde, boulenii mei.

În clipa acăsta muma, după-ce a dat copiilor mîncarea de dimineață, pune în mîna fiă-căruia câte-o carte și îi trimite la școlă. Ei sunt sîmînța viitorului; să dea Dumnezeu, ca sfaturile și lecțiile cele bune să facă să încoltescă binele în inimile lor, ca să pôtă fi în stare să-și împlinescă chiamarea lor în lume.

Să ne tragem brazda și să dea Dumnezeu bucate frumoșe tatălui și muncitorului.

Seara. Fiți bărbați, boulenii mei! ați obosit, abia mai trageți după voi tăvălugul, care acopere sîmînța, dîr aveți răbdare, că ecă am isprăvit.

Cerul e roșu la apus și brasdele de pămînt par nisce cărbuni de foc, așa le luminează cele din urmă rațe ale sórelui, care se mai coboră er

și pier. Flacăra se urcă dréptă spre cerul întunecat, și luna nouă, care strălucese, albă și subțire, ne vestesce nóptea și odihna. Aidem acasă: staulul vă așteptă, nu ne-am pierdut diua nici voi, nici eu.

De parte colo, în jurul bisericii, e satul; prietenii, rudele, vecinii se întorc acasă și ei cu sculele ori cu vitele; și ușile se deschid de să ved casele luminate zîbind, parcă muncitorilor. Copilașii nu s'au întors dela școlă; nevasta le pregătesce de mîncare și ascultă la sgomotele de pe drum. O să ne audă și o să ne cunoască de departe. Când mă gândesc la ce am să găsesc acasă: la scăunelul de lângă vatră, la copilași, cari mi-se vor urca pe genunchi, la ciorba caldă de pe masă și la zîmbetul blînd al nevastei, când m'o vedea, mi-se âmple inima de bucurie, și nu mai simt ostenelă de loc.

Clopotul dela biserică bate de trei-ori: odată pentru Dumnezeu,

altă-dată pentru cei vii și a treia-ora pentru morți; să ne descoperim capetele și să ne rugăm. Să ne gîndim la Dumnezeu, care ne-a dat ađi putere să ne căștigăm pânea de toate zilele; să ne gîndim la cei, cari umblă pe lângă noi în viață, și să mulțămim lui Dumnezeu, care a hotărît să nu fiă omul singur; să ne gîndim la cei, cari au lucrat înainte de noi pămîntul, și cari s'au dus unde ne vom duce și noi, când ni-o veni vremea. De-ar pute să fiă și sîra vieții mele ca sîra acăsta!... Când te culci cu corpul ostenit și cu cugetul curat, nu ți-e frică de visurî urite: numai celorrei le e frică nóptea. Oare viața nu e o ăi lungă de lucru? Pentru cei cari au trăit, cum se cade se trăească omul, sîra trebuie să fiă binevenită.

Numai cu vitele se scôte sîra din casă.

De P. Ispirescu.

A fost odată ca nici odată, în țara Négoie. Acest țeran era, om vîrtos și harnic. Nu-i păsa lui de nu cine de-ar fi fost. Veđi că-și căta muncuța lui, își plătea dajdia, avea bine cu toți din sat, și făcea el, ce dregea el, se chivăsea omul ca să-i ajungă agonia muncii sale pentru multă vreme.

Îi veni vremea de însurătoare și, ca tot creștinul, își făcî și el dul. Ce să veđi D-ta? Odată cu nevasta, se strecură în casa lui și răcia. Ea găsise un tron vechiu, gisit într'un colț din bordeiul Négoie, la care nime nu luă aminte, acolo, pe dînsul, sărăcia își făcî culcușul. Sta grecesce pe tron călăuș și nopticica de mare, și dî-

tri vor sfătui și îndemna poporul la viață și religiozitate, atunci mai întâi dănașii și familiile lor să se arate evlavioși și religioși; când preoții și fruntașii sfătuiesc oamenii să țină sus și tare la religie, să abandoneze obiceiurile și datinile religioase, la cercetarea regulată a bisericii și asemenea, atunci mai întâi dănașii se îndreptă strâns alipire de acestea și să se ocupe de îndeplinirea regulat la timp a serviciilor și cu totă pietatea serviciile divine și alte funcțiuni religioase, să se ocupe de venințele familiilor lor, ori la rudeniile și amicii lor, să fie cei dintâi, cari se ocupă de alipirea lor de biserică și ținerea mai sus de toate, la sănătatea tainei cununiei.

Să nu pierdem din vedere iubitorilor, că vedând fericiții noștri străbuni, cum că au grelele noastre împrejurări, numai prin biserică ne putem dezvolta în direcțiune religioasă morală și putem înainta tot mai mult spre scopul ce urmărim, secții întregi au luptat în grele suferințe pentru susținerea așezămintelor bisericesti în curățenia și sănătatea lor, ca se ni-le lase și nouă de îndreptare în cărările cele spinoase ale vieții; se nu pierdem din vedere, că precum om țină aci clerul și poporul la sănătatea lor, de acum la începutul introducerii reformelor politice-bisericesti, așa se va face și în viitori, deci dănașii acum la început avem mai mult a-ne îndoi silințele noastre.

Deși în instrucțiunea emanată din partea prea Venerabilului nostru Consistoriu metropolitan, ca organ suprem administrativ, către toți preoții din metropoliă noastră, se indică mai special procederea iubitei noastre preoții și ținuta iubitelui nostru popor față de amintitele reforme, și anume față de căsătoria și matriculele civile, de creșterea pruncilor din căsătoriile mixte, totuși pentru și mai bună orientare pentru luminarea poporului în casuri de neapă, venim a mai recomanda iubitei noastre preoții ca se studieze și dănașii dispozițiunile legilor amintite și instrucțiunile ministeriale referitoare la acelea.

Comunicând acestea iubitelui nostru popor și popor spre sciire, orientare și acomodare, cerem și așteptăm, ca mai ales iubita noastră preoție se înțeleagă, cum-că introducerea atinselor reforme ar putea avea urmări grave și dureroase pentru biserică noastră, decât preoțimea nu va fi la înălțimea chemării sale și anume, decât nu va dezvolta pe lângă receruta înțelepciune și zel deosebit, un tact corespunder și o înțelegere și purtare părintească cu poporul pentru a-l atrage și a-l alipi tot mai tare de biserică străbună.

Decă preoții noștri cei bătrâni cu mai puțină învătătură în asemenea împrejurări grele, au știut dezvolta asemenea zel, purtare, tact și înțelepciune și așa ni-au conservat ceea ce avem mai scump, poporul și religie străbună, așteptăm și sperăm, că și preoții noștri de acum cu mai multă învătătură vor păzi cu sfințenie aceea scumpă moștenire părintească, și o vor cul-

tiva și conserva și pentru urmașii noștri din nem în nem.

Rugând pe Dumnezeu părinților noștri, să ne trimită la toate acestea și ajutorul său cel puternic și împărțându-și bine-cuvântarea noastră arhierescă, am rămas.

A rad, în 29 August 1895.

A-l vostru tuturor

de bine voitor arhieru:

Ioan Meșianu,
Episcopul Aradului.

„Limba noastră și pământul nostru.“

Diarul din Bucovina „Deșteptarea“ continua și în numărul său mai nou cu articolii intitulati „Pământul nostru“, articoli meniți să deștepte poporul nostru, ca acesta să înțeleagă ce înseamnă *limbă română și pământ românesc*. Reproducem aci următorul pasagiu din amintitul articol:

Să ne păstrăm, să ne așărăm și să ne iubim limba cu tot sufletul nostru și cu toate puterile noastre, pentru-că dintre toate primejdiile, cu cari ne putem pierde pământul strămoșesc, primejdia instrăinării de limba noastră este cea mai mare, și anume ecă de ce: Decă ești bună-ora bețiv și dai pe gât un ogor, ori două, ori câte tot câmpul cel ai în țarină, apoi dela o vreme nemurile tale tot se trezesc, te arată la judecătoria, că strămoșesci cu fiușca averea copiilor, judecătoria te pune sub epitropie, adecă îți închide calea de-a mai vinde pământul și a bea, și așa tu poți tot mai rămâi măcar cu casa și cu grădina. Decă împrumuți bună-ora bani cu camete mare, și datorile te apasă, atunci vin și poți o bucată de loc, poți două, ca să scapi de datorii, și rămășița pământului tot îți rămâne. Dănașii un Român se instrăinează de limba română, atunci și tot pământul lui și totă averea lui și totă familia lui se instrăinează de nația română, și așa omul acela face daună cumplită întreg nămolului său. Din pricina asta omeni de aceștia se chiamă „vândători de nem“. Ei mai bine ar fi să se cheme vândători de pielea lor, pentru-că, decât își vând limba, se vând adecă singuri pe sine; dănașii fiind-că lumea îi judecă pe omeni de aceștia cu tot dreptul ca pe nise prăpădiți, și chiar din pricina asta nu-i mai bagă în nici o seamă, de aceea le dănașii „vândători de nem“, gândind numai la dauna ce ei o fac nămolului lor. Și mai ales în ziua de azi nu-i altă pată mai mare pe lume, nu-i alt cuvânt mai urit de ocară, decât pata cea neagră și ocară cea urită a unui om, căruia i-se dă porecla „vândător de neam“.

În vremile trecute noi Românii am avut sute de mii de vândători de nem, pentru-că sute de mii de frați de-ai noștri s'au instrăinat de limba română și s'au dat la alte limbi. Acei frați ai noștri s'au făcut vândători de nem din nesciință, ei adecă n'au știut bieții ce preț mare are

limba noastră română, și de aceea nime nu-i poate osindi. În ziua de astăzi însă Românul acela, care s'ar lăsa de limba sa, ar fi vrednic de cea mai mare ură, pentru-că acum ni-se pare că nu-i Român ca să nu știe vorba învătăturii nemț *Hoffman*, care dănașii că „limba română îi așa de frumoasă și de bogată, încât cu deosebire s'ar potrivea să fie vorbită de cel mai luminat popor de pe lume“.

Știind noi vorba asta și mai știind și aceea, că Românul, care s'ar instrăina de limba sa, s'ar instrăina nu numai singur pe sine și pe familia sa, ci ar instrăina și tot pământul său și totă averea sa, s'ar duce adecă cu tot ce are în tabăra străinilor și așa ar face rane de mărte nămolului nostru românesc, apoi cu bună seamă, că trebuie să muncim și să luptăm din răsuferință pentru păstrarea limbei noastre. Așa-dănașii sute de limbi străine decât am ști, noi de limba noastră să nu ne deslipim, cu străinii numai înțrinsa să vorbim și cu tot focul sufletului s'o iubim, pentru-că numai păstrându-ne limba și pământul, putem să trăim și să fim popor românesc în veci.

Vedem cu ochii, că viața în ziua de azi este o luptă neîncetată. Fiă-care dintre noi, având numai un dram de simțire pentru binele nostru obștesc, trebuie să știe, că astăzi nu-i vremea de trăit în desfătări, în plăceri și în desmerdări, ci vremea luptei și a muncii tuturor, dela vladică până la opincă, cum se dănașii, și umăr la umăr, mână în mână ca frații.

Va să dănașii multă muncă și multă luptă ne așteaptă pe noi Românii pe toate căile, ca să ne închiegăm într'un trup și într'un suflet, să ne păstrăm toate cele ce s'ale noastre, să câștigăm altele ce încă nu le avem și să ne apărăm și să înmulțim mai ales pământul nostru. Pământul este temelie temeliiilor pentru viața noastră, și de aceea ori-ce luptă și ori-ce muncă întreprindem, trebuie să ținem la păstrarea și la înmulțirea pământului.

Instrucțiune

cu privire la procedura, ce vor avea a urma organele, respective preoții și poporul drept credincios al bisericii gr. or. române din provincia noastră metropolitană față de reformele nouă politice-bisericesti.

II.

Relativ la religie pruncilor din căsătoriile mixte.

(art. de lege XXXII. 1894.)

8. În înțelesul art. de lege sus-provocat la căsătoriile mixte, părțile înainte de încheierea căsătoriei se pot înțelegere și învoi, ca pruncii care se vor naște fără diferență de sex să urmeze religie una dintre părinți, această învoelă să poată face prin act înaintea notariului public, judeului reg. primariului orașenesc sau protopretorului administrativ.

Învoelă această reciprocă mai târziu numai în cazul acesta să poată strămuta, când unul dintre părinți trece la religie celuilalt și astfel căsătoria devine de aceeași religie. În acest cas, însă pruncii născuți mai înainte și trecuți peste anul al 7-lea până inclusive al 18-lea an de etate numai cu aprobarea autorității orfanale vor putea fi considerați de trecuți în religie nouă a părinților.

9. La cazul decât părțile, care pășesc la căsătoria mestecată, nu s'au înțeles prealabil prin act oficial în privința religiei pruncilor, atunci pruncii, cari se vor naște din această căsătorie mixtă au să urmeze după sex (gen) religie părinților, amensurat art. de lege LIII din an. 1868.

10. Pruncii nelegiuți fără deosebire de sex (gen) urmează religie mamei. Eară decât mama trece la altă religie, pruncii nelegiuți de ambele sexe până la al 7-lea an al etății, se consideră de trecuți cu mama lor la noua religie a dănașii.

Pruncii nelegiuți de partea bărbătească, cari nu au trecut peste anul al 7-lea de etate, decât devin legitimați sau recunoscuți prin act public de tata lor natural, dela legitimare și respective dela recunoșcere, în 6 luni pot fi reclamați de tata în religie dănașii, și în cazul acesta vor urma religie respectivului părinte.

11. Pentru creșterea religioasă a pruncilor născuți din căsătorii mixte înainte de punerea în viață (introducerea) art. de lege sus-provocat, rămân în vigoare legile și ordinațiunile de mai înainte.

12. Cu privire la dispozițiunile sus înșirate ale legii civile, se iau următoarele măsuri:

a) Preoții parochiali ai bisericii noastre sunt îndatorați a învăța și îndemna pe credincioși, ca la casuri de căsătorii mixte, să nisească și să insiste, ca toți pruncii, cari se vor naște din acele căsătorii mixte să urmeze religie noastră străbună și să fie creșcuți în biserică ortodoxă.

b) Se îndatorază preoții, a învăța și a lucra respective a influența la căsătorii mixte, ca partea căsătorită, care va aparține religiei noastre, nici la un cas să nu se învoelă la aceea, ca pruncii de sexul său să urmeze altă religie, decât numai religie noastră ortodoxă.

III.

Relativ la matricule.

13. Referitor la articolul de lege XXXIII din 1894 despre matriculele civile, se observă, că deși la 19 Sep-

loc să se misce, ba. Pasămi-te tronul era gol, nu mai puneau omeni într'insul nimic, atât era de vechiu și de odorogit.

Bietul Négoie vedu, că începe a da înderăt, lucrurile nu-i mai mergeau strună ca mai înainte; se luă de gânduri, fiind-că el se scia că muncea și mai și de cât înainte; și de la o vreme încoace, două în teiu nu putea lega. Se spetise, bietul om muncind, și să salte și el ceva, te-ași! cătuși de cât! ferita sântul!

Ba până într'atât ajunsese, în cât să-l împingă păcatele să se gândăcă ca să-și facă seamă singur; vedu că dracul n'are de lucru, el nu face biserică ori puțuri pe la răspântii.

Se sbătea bietul om, cu mintea și cu trupul, și par-că era un făcut, mergea din pagubă în pagubă, de ajunsese în sapă de lemn.

Tot satul îl luase la ochi: îl vedea lucrând când la alde neica

Burcilă, când la aleșii ori la fruntașii satului, când la taica popa. Tot-d'aua găsea el de lucru; la toți muncea și la toți sporea lucrul lui.

Când însă muncea și pentru dănașii, munca nu-i da în spor. De venea apa mare, arăturile lui le îneca. Decă vr'un prăpăd dela niscai-va ligione, ori dela ciorii cădea peste sămănăturile megiașilor, ale lui erau stinse cu desăvârșire; de bătea piatra holdele, apoi pe ale lui le amesteca cu pământul, de nu se mai alegea nici praful de dănașii; ba une-ori porumbul se tăciuna, ba lăcuste, ba potop, ba toate relele numai pe capul lui cădea.

Sătenii, megiașii lui, puseră mâna cu toții de mai multe-ori să-i dea câte vre-un ajutor, să-i facă câte vr'o clacă; dănașii în deșert, că nu-i eșea în de bine nimic; în cele din urmă și vecinii și tot satul îl părăsiră. Toți cu totul dănașii, că așa i-a

fost orândă, și credeau, că trebuie să fi cădut asupra capului lui vr'un blestem dela Dumnezeu.

Ajunsesse omul să-și urască di-lele. Și așa cu sufletul amar și dănașii într'o duminică cu luleaua în gură și gândindu-se cum să-și curme viața, ca unul ce i-se urise cu săracia, etă că vine soția lui și îi spuse că peste puțin are să fiă tată.

El, ridicându-și ochii la soția lui, i-se pără că vede o slutenie de ființă stând grecesce și ghemuită pe tronul cel vechiu și neîntrebuințat. Se frecă la ochi, se mai uită odată, și ce să vadă? O sfrijită de lighioie, mai urită decât ciurma, cu barba adusă de părea, că stă să o apuce de nasui, cu ochii numai scovârliile, pērul îi sta în cap de par-că ar fi fost pus cu furca, mâinile ei reschitōre gōle, cocoșată și cucuiată, de sămăn pe lume numai avea.

Când vedu el o așa nemeteniă

spurcată stând ca o cobe rea în casa lui și pe tronul lui, un șerpe rece îi trecu prin sîn. El însă își ținu firea, și merse drept la ea, întrebând-o.

— Cine ești tu, și ce cauți aici?

— Eu sunt Sărăcia, răspuse ea, și am venit nepoftită.

— Ești afară din casa mea!

— O! o! stăi că prea te pripesci, voinicule, îi răspuse Sărăcia rânjind la dănașii cu batjocură. Ca să scoți săracia din casă, trebuie să ai ce pune în locul ei.

Și rânjind încă odată, îi arată nise colți, de care s'ar fi spăriat și dracul.

Bietul om tăcu și înghiți gălușca. Cugetul, că are să fiă tată, vorba că trebuie să aibă ce pune în locul săraciei, îi mută gândul.

El voia să gonască săracia din casa lui, căci nu putea mistui înfruntarea ce i-o făcuse ea, și apoi

clasa întâi, se recomandă pentru fiă cine de-a participa și la clasa primă, care are atâtea câștiguri și șanse; afară de losurile întregi de fl. 40 se dau și $\frac{1}{10}$ parte din losuri și fl. 2, $\frac{1}{20}$ parte din losuri și fl. 1 pentru clasa primă.

Literatură.

A treia carte de cetire pentru copii și copilele din anul al 3-lea și al 4-lea de școală, întocmită de *mai mulți prietini ai școlii*, Brașov 1895, editura librăriei N. I. Ciuron. Un vol. în 8° cu 384 pag. — Cartea aceasta, după cum arată titlul, este o urmare a primelor două cărți de cetire pentru școlile primare, apărute anii trecuți la aceeași editură, care cărți au aflat o primire de tot simpatică în cercurile noastre didactice. Cartea a treia de cetire este o dezvoltare și completare a cercurilor de întuițiune cuprinse în primele două părți, formând cu toate acestea o scriere deosebită, care se poate întrebuița cu succes și singură, independent de părțile anterioare. Cartea aceasta cuprinde următoarele 12 capitole bogate în material atât teoretic, cât și mai cu seamă îmbrăcat în formă de istorioare, material tractat parte în prosă, parte în versuri: 1) Școala, 2) Casa părintească, 3) Omul, 4) Animalele domestice, 5) Grădina, 6) Comuna, 7) Câmpul, 8) Pădurea și livada, 9) Uscatul și apa, 10) Ținutul și țera, 11) Pământul, 12) Lumea și universul. — Fiecare din aceste capitole este dezvoltat din toate punctele de vedere, potrivit gradului de pricepere al copiilor și al copilelor din anul 3 și 4 de școală. Deosebitele piese sunt stilisate în mod olar și ușor de înțeles pentru copii. Peste tot autorii cărții în cestiune și-au dat silința să facă materialul de lectură cât se poate de accesibil și de interesant pentru tinerime. O mare parte a materialului este cu totul originală; partea cealaltă, afară de câte-va piese reproduse după cărți de lectură mai vechi, este tradusă și prelucrată după cele mai bune modele germane și franceze. — Recomandăm deci această carte atenției părinților și învățătorilor. Prețul unui exemplar legat este de 65 cr. v. a.

Manual de buna-cuviință. D-l M. Strajanu, distinsul profesor și director al internatului dela liceul „Carol I” din Craiova, a scos de sub tipar o cărticică, intitulată: „Manual de buna-cuviință, întocmit pentru tinerimea școlară”. Edițiunea a II-a. O carte de felul acesta, care se conține atâtea povești privitoare la cele mai de căpeteniă reguli ale buneii purtări în societate, nu există alta în limba românească. La sfârșitul cărții se află și câteva pagine cu prețioase povești despre păzirea sănătății trupului și sufletului. Recomandăm această carte tinerimii și tuturor, cari prin purtarea lor în se fă plăcuți în societate și se trecă ca oameni cușți. Un exemplar costă 40 bani (20 cr.). Venitul curat e destinat liceului „Carol I” din Craiova.

„Biblioteca pentru toți”.

Din escelenta publicațiune „Biblioteca pentru toți”, ce apare în editura librăriei Carol Müller din București (Calea Victo-

riei 53), și al căreia redactor este d-l Dumitru Stăncescu, am primit până acum 17 volume.

Trebuie să mărturisim, că în literatura română n'am avut până acum o colecțiune de scrieri mai prețioase, mai bine alese, scrise într'un limbajiu plăcut și ușor, pe lângă aceea atât de eftine, cum sunt volumele din „Biblioteca pentru toți”.

D-l editor s'a ținut strins de programa anunțată cu șese luni înainte, când a început seria acestor publicațiuni. În programă se dicea: „Când am întreprins această publicațiune m'am gândit la două lucruri: întâi să dau în mâna tinerimii și a tuturor cetitorilor cărți bune, bine alese, frumoase, interesante și bine traduse, culese din toate producțiile spiritului omenesc, și al doilea să le dau pe un preț cât voi putea mai eftin”.

În adevăr, cele 17 volume apărute până acum, dovedesc, că d-l editor s'a ținut strins de aceste promisiuni. Volumele apărute până acum sunt cât se poate de bine alese, atât din punctul de vedere al largirei cunoștințelor, cât și al întăririi moralului și dezvoltării virtuților. Scrieri banale și păgubitoare pentru caracterul cetitorilor, fiă într'o privință, fiă în alta, sunt cu desăvârșire eschise din această serie de publicațiuni, ceea ce-i face onore valorosului redactor D. Stăncescu.

Cât de mult sunt apreciate aceste publicațiuni din partea publicului român o dovedesc și faptul, că deși abia șese luni sunt de când a apărut primul volum, publicațiunile însă au ajuns a fi atât de gustate, încât s'au și vândut în scurt timp toate, așa că din volumul prim („Povești alese” de Andersen) a trebuit să se tipărească edițiunea a doua. Acesta e foarte îmbucurător, deoarece dovedesc, că scrierile bune și serioase găsesc și ele cetitori între Români, și vor găsi în viitor, de sigur, și mai mulți, ér speculanții, cari fără nici un scrupul lasă să se străcure în sinul tinerimii noastre scrieri de sensații păcătoase, fără nici o valoare morală și adese-ori foarte păgubitoare, își vor pierde din teren.

Noi recomandăm „Biblioteca pentru toți” tuturor celor ce vor să cetască cărți românești bune și folositoare. Mai ales printre popor și printre tinerime ar fi de dorit să fiă cât mai răspândite aceste scrieri, cari pot fi ușor pricepute de toți câți știu ceva carte. Costă un volum numai 30 bani (15 cr.), un preț fabulos de eftin în asemănare cu mărimea, deoarece fiă-care volum conține cel puțin 100 pag. tipărite pe hârtie fină și curată. În totă luna apar câte 2 volume, și fiă-care volum formeză un întreg. Dece numere se pot abona cu 3 lei, ér 24 numere, câte apar într'un an, costă 7 lei. Volumul apărut în urmă (al 17-lea) este: *Istoriore*, de d-na Columb, din cari istoriore una o reproducem în foiletonul de astăzi.

— Da unde să mai mă dau? răspunse sërăcia.

— Ești afară decât n'ai loc, și te du în oțelele puscei vr'unui vinător; că acolo ți-e locul.

— Ba aia-i vorbă! mai puneți potta în cuiu.

Și lovind'o cu burduful în cap, o făcù mototol după ușe.

Bietul Négoe fù nevoit să petrecă încă o érnă întrégă cu sërăcia pe vatră.

În vara viitoare, mielul dela oia finului se făcuse mare.

Acum îi aduse două lânii.

Țeranul intră cu amëndoué în mână și bufnind și rësbufnind pe sërăcia, o pofti să iasă afară cu nepusă în masă. Sërăcia decât vedù zorul, dete dosul pe ușă afară; și să te ții pârleo, îi sfârăia călcăele fugind, până ce se duse să-și clocească oulele în oțelele puscelor vinătorilor.

HIGIENA.

Tuberculoza (oftica) față cu căsătoria.

Este bine ca un tuberculos, séu o tuberculosă să se căsătorască?

Răspunsul rațional nu poate fi decât: nu.

În adevăr, un tuberculos séu o tuberculosă plătesc scump pasul în căsătoria; îl plătesc prin suferințe fizice, suferințe morale și prin bani. Tote aceste suferințe curg îndată după căsătoria, pentru ambii din căsătoria, deși nu ambii ar fi tuberculoși. Torantul acestor suferințe este mare de tot în cazul în care întâmplarea ar fi făcut, ca ambii din căsătoria să fiă ofticoși.

Originea acestor suferințe este oftica însă-și, înflorită prin greutățile, sub care cad cei căsătoriti. Greutățile căsătoriei atât pentru bărbat cât și pentru femeie cresc, scădând rezistența lor, ér tuberculoza înfloresce, și în această stare ea pune pe suferind în condițiuni de-a chema des pe medic, de-a înghiți des amărăciunile spițăriei (farmaciei) și de-a cheltui. Dér înflorirea tuberculozei mai aduce după sine extensiunea ei: atât cel din perechea căsătoriei netuberculisat, cât și copiii acestei case, precum chiar intimii ei sunt expuși în cel mai mare grad de-a nutri oftica.

Când lucrurile ajung aci, suma suferințelor învinge orice răbdare! De-ar fi numai atât, ar fi de ajuns, pentru ca un ofticos să nu intre în căsătoria!

(„Ap. Săn.”)

Ceva despre ureche.

Astăzi, când lumea a ajuns să facă atâtea descoperiri însemnate și de mare valoare pentru omenime, nu există încă nici un mijloc de-a face, ca să nu se audă în nemijlocita apropiere a omului șgomotul circulațiunii și a industriei, care în continuu crește tot mai tare. Există o mulțime de persoane și sănătoase și nervoase, pe care le supără mult șgomotul, care are o influință dăunătoare asupra nervilor, și prin urmare și asupra creierilor; de aceea tot mai mult e simțită lipsa, ca urechia să fiă închisă măcar într'u cat-va de lumea din afară.

Mulți oameni s'au gândit, pe ce cale și prin ce mijloce să închidă și scutască organele auzului, și în cercetările lor au aflat, că vata, cera, hârtia udă și alte substanțe, folosite pentru acest scop, nu numai că n'au efectul dorit, dér sunt chiar și periculoase. Medicii știu spune, câte suferințe a avut unul séu altul prin faptul, că le-au rămas în urechi bucățile din astfel de obiecte.

Și d'atunci a rămas, de vinătorii sunt sërăci; fiind că-și perd vremea prin colții de pâră, prin mărăcinii, umblând totă ziua până să împusce și ei câte vr'o babușă de nu știu care păsărică.

Négoe începù a bate în pintenii de bucurie, că se cortorosisse de sërăcie. Acum pe ce punea mâna, pune și Dumneșeu mila. Tote îi mergeau în de bine. Începù și el a lega gura pânzei. Munca lui vedea cum mergea înainte și avea parte de ea. Ce să mai spunem multe? În scurtă vreme ajunse fruntaș al satului, după hărnicia lui, cu vitișore, cu pluguleț și cu toate dichisurile unui om cu parte lăsată dela Dumneșeu.

Vedù că numai cu vitele se scote sërăcia din casă afară.

De curând profesorul O. Rosenbach din Breslau (Germania), căutând mult timp după un mijloc, cu care omul să-și potă scuti urechia, a aflat, că în privința acesta mai bune servicii potă face o *bucată mică de vată, înmuiată cât se potă de tare în vaselină* și formată apoi ca un cilindru, la două capete ceva mai ascuțit. Cilindrul acesta, aplicat în gaura urechii, respinge sunetele; și mai ales, sunetele mai puternice, cari supără urechia. Cilindrul n'are să fiă nici prea gros, nici prea subțire, și e bine a-i da o periferiă ceva mai mică decât degetul cel mic propriu.

ECONOMIA.

Rotațiunea în câmpurile comasate.

Precum în economia de trei câmpuri, séménaturile se cultivă regulat după un anumit rând, așa trebuie să se cultive și în câmpurile comasate într'un rând (rotațiune) anumit, căci la din contră nu se fac cum se cade. Spre scopul acesta, moșia comasată se împarte în atâtea table séu părțile, de câți ani voim ca să fiă rotațiunea, care potă fi de patru, cincii, șese și mai mulți ani.

Înainte de a se face tablele pentru rotațiune, se lasă din întregul, de o parte a moșiei, unde este pământ ceva mai bun, o tablă pentru cultura legumilor, cănepei, inului séu luțernei. După aceea se împarte moșia rămasă în atâtea părțile, de câți ani voim ca să fiă rotațiunea.

Tabla primă se gunoesc și sé. mână anul prim cu cucuruz, după care urmăză anul al doilea grâu de primăveră, orz séu ovés, în care se séménă trifoiu, ca după secere să se potă cosi cu miriștea împreună. În anul al treilea rămâne trifoiul, ér în anul al patru-lea se potă rupe trifoiștea, ca să se cultive grâu séu sęcără de tómnă.

Tabla a doua gunoită se potă cultiva anul prim cu mazăriche séu altă plantă de nutreț, ér pe tómnă cu grâu séu sęcără. Anul al treilea după sęcără se potă face ogor, ca să se cultive primăvara cu napi de nutreț, ér în anul al patru-lea cu orz séu ovés.

Tabla a treia gunoită se potă cultiva cu napi de nutreț, după cari urmăză grâu de primăveră, orz, ovés séu bob, apoi nutreț séménat în doi ani.

Tabla a patra se gunoesc și ea în anul al patru-lea și se potă cultiva cu cucuruz, apoi orz, trifoiu și grâu de primăveră.

De aci se potă vedé, că tablele séu părțile se gunoesc pe rând în fiă-care an câte una, și că după gunoiu urmăză în deobște cucuruz, napi séu mazăriche, apoi spicósele și în ele trifoiu, care se lasă apoi câte doi ani, după aceea se sparge trifoiștea și se cultivă érá cu spicóse séu se gunoesc și se cultivă cu cucuruz și celelalte.

În rotațiunea de șese ani bunăoară, în care se gunoesc câte două table, potă fi schimbarea următoare:

Cucuruz séu napi în gunoiu, mazăriche, grâu séu sęcără de tómnă, în cari se potă cultiva trifoiu și pe urmă o séménatură spicóasă de tómnă ori de primăveră.

Cum am șis și la început, pentru cultura luțernei, care ține câte șeșce ani, a cănepei, inului și a altor legume să lase table anumite, în cari nu se face rotațiune anumită, ci numai din când în când, când cere trebuința.

I. G.

în casă, și merse érá-și drept la sërăcie.

— Dă-te, rinjito, mai la o parte, că am să pui mișele astea acolo.

Și fiind-că sërăcia tot cam întârșia, o lovi odată cu mișele de-i merse fulgii, și o dete peste cap, mai către ușe.

Pe tómnă se pomenesce cu un alt argat, că-i aduce un burdușel de brânză.

— Baciul dela stăuă, șise el, a adunat laptele dela oia finului, l'a făcut brânză și l'am adus acasă.

— Spune cumétrului, răspunse Négoe, că finul D-sale îi sărută mâinile și se ne vedem sănătoși.

Apoi se întorșe repede în casă, și îndreptându-se cătră sërăcia, îi șise:

— Dă-te, sërăcia, la o parte, că am să pui burdușul ăsta în locul tău....

Reguli de buna-cuviință.

Din „Manualul de buna-cuviință” al d-lui M. Strajanu din Craiova, pe care-l anunțăm mai jos, reproducem aici câte-va din bogatele reguli, ce le conține acel manual:

La masă.

— Când ești invitat de cineva la masă, nu face să te aștepte, ci mergi cu dece, sau cel puțin cu cinci minute înainte de ora hotărâtă.

— Aședă-te la locul tău, însă nu înaintea celor mai bătrâni, celor mai mari sau a damelor.

— Nu alege bucățile cele mai bune, sau cele mai mari, ci ia ce se află de câtră tine.

— Nu se cuvine a te servi cu propria lingură sau furculiță din farfuria pentru toți. Ține lingura de mijlocul mânerului și du-o cu vârful la gură, er nu cu latură. Sorbi fără a face șgomot.

— Supa nu se cuvine a-o mânca cu pâne, sau a amesteca bucăți de pâne într-nsa, cu atât mai puțin a mânca pâne înaintea de supă sau de altă mâncare.

— Nu duce felia întregă de pâne la gură; ci taie bucăți cu cuțitul.

— Ține cuțitul în mâna dreaptă și furculița în stânga.

— Nu mânca cu cuțitul și nu părăsi furculița niciodată din mână.

— Dacă supa sau mâncarea e fierbinte, nu sufla în ele să le răcesci; ci amestecă cu lingura, sau resfiră-le cu furculița pe farfuria.

— Nu se cuvine a lua în gură bucăți prea mari de pâne sau de alte alimente. Cu atât mai puțin se cuvine a vorbi cu gura plină.

— Servieta o întrebuițezi pentru a nu-ți păta hainele sau pentru a-ți șterge buzele. Nu-se cuvine însă a-ți șterge cu ea nasul sau fața; pentru acest scop se întrebuițează batista.

— Feresce-te de a-ți sufla nasul, de a tuși, de-a strănuta sau de-a căsca la masă. Când nu poți încunjura de-a face aceste lucrări, acoperiți fața cu batista, când tușesci, cască sau strănuți; și te întorče în altă parte pentru a-ți curăți nasul. Acesta atât la masă, cât și ori-unde în societate.

— Nu se cuvine a-ți scobi dinții la masă, decât din întemplantare nu ești nevoit a-o face. În acest cas, trebuie să-ți acoperiți fața.

— Nu se cuvine a te scula dela masă înainte de-a termina cu toții și înainte de-a se da semnalul, fiă de patróna casei, fiă de altă persoană chemată pentru acesta.

— Nu se cuvine a invita pe oșpeți să mănânce, când sunt la masă.

— Când îți lipsesc ceva, fă semn servitorului și-i cere încetșor.

— La masă străină nu se cuvine a șterge farfuria sau furculița înainte de-a mânca, nici a împătura servieta după-ce ai mâncat.

— După-ce ai terminat, nu se cuvine să ștergi cu bucăți de pâne sosul de pe farfuria.

— Când ești invitat ca oșpe, nu se cuvine să pleci îndată după masă, afară de casuri pentru trebuințe urgente; și atunci trebuie să arăți cauza plecării grăbite.

— În cele 8 zile următoare se cuvine a face o vizită patronului casei, unde ai fost invitat la masă.

MULTE ȘI DE TOATE.

Canibali, sau mănăcători de omeni.

În societatea englesă „British Association” ținū dille trecute o prelegere interesantă căpitanul Hinde asupra canibalilor și datinelor lor. Numitul căpitan a luat parte, ca oficer belgian, în expedițiunea condusă de baronul Dhamis contra răpitorilor de sclavi arabi.

După spusele lui Hinde, canibalismul se află în creștere la unele seminții africane de lângă fluviul Congo, și încă nu ca datină religioasă, ci simplu numai din motive de aprovizionare. La unele seminții canibalismul s'a desvoltat într'o rafinăriă

gastronomică. Astfel trei zile înainte de junghiarea jertfei, care de regulă e un selav sau un prinsioner de bătaia, nenorocitul ale cărui mâni și picioare se rup mai întâi, se aședă până la gât într'un lac sau întrun riu și totodată se lęgă cu capul de un par, ca nu cumva să se sinucidă sau să se înce în somn. Chinurile aceste grozave au scopul de a face carnea jertfei mai gustosă.

Căpitanul Hinde povestese un cas, când un canibal refușă de a mânca din carnea unui om, deoarece acesta fusese tatăl său, și pe fiu l'a costat multă abnegare de sine să privescă la soții lui, cum se ospătau din friptura grasă.

Canibalii cred, că mâncarea pregătită din carnea unui om, are influință asupra vieții sufletescă a mănăcătorului, astfel d. e. decât omul mănăcă carnea unui erou, atunci el moștenese curagiul și eroismul aceluia.

Un călător din Guyana britică cu numele Davis, crede, că numirea de canibalism se derivă dela „Caribaism”. Caribei, adevă, sunt o clasă și mai înaltă dintre canibali, deoarece ei mănăcă numai trupurile dușmanilor omoriți, pentru de a-și oțeli curagiul și viața. Sălbaticii aceștia au căpătat cu timpul o limbă atât de fină și un gust atât de ales, încât ei pot deosebi pe Engles, Frances, sau Spaniol după gustul carnei, chiar așa, precum pôte deosebi Europenul carnea de porc de cea a aripateilor. Cu deosebire prefer Caribei carnea Francesilor, ca o delicatessă extraordinară.

Cultivarea prunelor în Bosnia.

În Bosnia jăcă un mare rol prunele și comerțul cu prune. Clima și pământul Bosniei au făcut și fac să rescă acolo o speciă rară de prune mari și frumoșe, cari conțin cea mai mare cantitate de zahăr, între tôte prunele, când sunt deplin cöpte.

Pruna bosniacă se cultivă cam de o sută de ani, și ea este unul dintre cele mai însemnate izvoare de venit. În cercul Dolnja Tuzla, teritorul unde se fac mai multe prune, două din trei părți din întreaga producțiune a pământului o formeză prunele, cari parte se consumă ca pöme prospete, parte se folosesc la producere de rachiu și licoriu. Mai ales prunele uscate și-au căștigat renume europen, și aceste se vënd mai ales în Breka. Tergul de prune se deschide în primele zile ale lunii Septembrie și duréză până la finea lui Decembrie. În timpul acesta domnesce o mișcare și viață forte viuă în Breca, se încheie vëndări și cumpărări, și marfa numai decât se expedeză în streinătate. Produsele, cari român nevëndute, se vënd în lunile Ianuarie, Februarie și Martie.

Producțiunea prunelor în cercul Dolnja Tuzla a fost în a. 1892 de 36.155.969 chilograme, în 1893 de 81.908.385 chlg. și în 1894 de 127.700.539 chlg. Înainte de anul 1880 Germania și țerile de Nord importau prune esclusiv din Franca, de atunci încöce însă, prunele franceșe sunt înlocuite apröpe pretutindenî prin prunele bosniace.

Limba muscelor.

După-ce un învățat american a încercat a studia și scruta limba maimuțelor, acum un alt învățat a început a studia limba muscelor. Înarmat cu un microfon a ascultat zile întregi la zizăitul muscelor, și a ajuns la convingerea, că muscele au o limbă propriă. Limba acésta a lor, se înțelege, nu constă în sunetul cel dau aripile, când se mișcă, ci după cum dice învățatul explorator, în nisce tonuri melodioșe pe cari le dau muscele dela sine, despre cari dealtmintrelea e constatat, că au un auđ forte fin.

Peștii sunt surdo-muți.

Până acuma credea tötă lumea, că peștii sunt, ce e drept, muți der nu și surdi.

Un învățat german vine și ne spune că el a esaminat mei multe soiuri de pești în decurs de o jumătate de an și s'a convins, că peștii sunt surdi.

El a băgat adevă într'un vas cu apă mai mulți pesculeți, pe cari el îi vedea, der ei (pescii) nu-l vedeau. Cu ajutorul unor instrumente da apoi diferite tonuri ca să vedă, dacă se mișcă și peștii la auđul lor. Aceștia însă nici habar nu aveau de tonurile neamțului.

Făcönd esaminarea acésta în multe feluri și forme s'a încredințat, că pescii nu aud nimic, adevă că sunt surdi cum se cade. Ei însă simțesc forte bine, și se cutremură la cea mai mică mișcare a valarilor.

Caféua e veninosă.

Se vorbesce mult despre veninul ce se conține în beuturile spirtöse și despre urmările cele triste, ce le produce beția. Mulți recomandau ca contra-venin caféua chiar pentru bețivi, der în timpul din urmă s'au facut cercetări amănunțite, și s'a aflat, că și în cafea sunt materii veninoșe și stricicioșe pentru sănătate.

În timpul din urmă un profesor din Paris, Tourette, a arătat mai presus de ori-ce îndoală, că în cafea se conține vecin. Numitul profesor spune, că urmările celor ce consumă cafea, sunt tot cam asemenea cu ale celor ce béu rachiu și alte spirtuoșe. Caféua slăbesce stomachul, micșoréză pofta de mâncare. Cei mai mulți bolnavi de soiuul acesta se îngrozesc de mănăcări vörtöse, și poftesc numai pâne înmuiată în cafea. Nöptea nu pot dormi, căci nu le vine somnul, sau deoa adorm viséză visuri urite și înspăimântătoare, le tremură töte membrele. În urmă bolnavul slăbesce de tot, puterea îi scade.

Cu töte acestea inveninarea de cafea nu este așa de primejdiosă ca cea de beuturi spirtuoșe, astfel încetând ea cu consumarea cafelei, încetă și bóla, pre când urmările beției de rachiu sunt adese-ori mortömentul omului.

Cea mai mare coșniță din lume.

În California (America) este o crepătură de munte cu numele Ben Rock, ceea-ce însemnă stânca cu albine.

În acésta peșteră sunt forte mulți stupi, cari roiesc prin apropiere. La mierea adunată cu grămada nu pöte încăpea suflet de om, și din cauza asta s'a adunat forte multă.

Nime nu cutéză să-și întindă nasul mai departe de grădini urieșei coșnițe căci, nu i-ar umbla chiar möle, însă mierea depusă pe marginea peșterei o răpesc locuitorii tot-déuna, și adese-ori duc sute de chilograme numai de pe laturî.

O glumă a lui Leopold II.

Mai deunăci, regele Belgiei, făcönd o excursiune, a intrat într'o locuință țărănescă și a cerut un pahar cu lapte. Îndată după aceea el începü să converseze în limba engleză cu unul din amicii săi. Pe când regele bea, țeranca adresându-se bărbatului ei, îi dize în limba flamandă:

— Sunt curiosă să știu cât o să plătescă Englezul ăsta cu nasul lung.

— Dați-mi voiă, dize regele în limba flamandă, întindöndu-i o piesă de 5 francu efigia sa, dați-mi voiă să vă ofer porț tretul omului cu nasul lung.

Intre ghiarele tigrlului.

O scenă fiorosă s'a petrecut zilele acestea în stațiunea căii ferate din Graz. Cu un tren de marfă sosise și o menageriă, ce s'a oprit puțin în stația, până să-și vadă de transportare mai departe.

Un lucrător dela calea ferată, din curiositate, s'a dus până apröpe de cușca de gratii a unui tigru. De-odată tigrul cu repeđiciunea fulgerului și-a virit printre gratiile de fer labele dinainte și cu teribilele lui ghiare a apucat fața bietului lucrător, virindu-și unghiile într-nsa. Sângele a început a curge. Tigrul a tras apröpe la sine capul nenorocitului și a început a-l linge cu sete.

Mai mulți lucrători au alergat într'ajutor. Au desfăcut labele fiarei, și au scos

capul prăzii, pe care acum atêrnau fășii carne vie, sāngerindă.

O ureche i-a rămas smulsă în ghiatigrlului.

Căendarul săptămânei.

SEPTEMBRE are 30 zile. RĂPCIUNE

Zilele	Călend. Iul. v.	Călend. Greș
Dom.	17 S. m. Sofia	29 Arch. Nihai
Luni	18 C. pär. Eunemiu	30 Ieronim
Marti	19 M. Trofimat	1 Octob. Remi
Mer.	20 † S. m. Eustatiu	2 Leodepar
Joi.	21 Apost. Cuadrat	3 Candid
Vin.	22 S. m. Foca și Iona	4 Franc. Asis
Sâm.	23 † Conc s. pf. Ioan	5 Placid

Prețurile cerealelor din piața Brașov

Din 27 Septembrie st. n. 1895

Măsură sau greutatea	Calitatea.	Valuta în trianș
1 H. L.	cel mai frumos	5 30
"	mijlociu	4 80
"	mai slab	4 60
"	Grâu mestecat	3 50
"	frumosă	3 80
"	mijlociă	3 20
"	frumos	3 30
"	mijlociu	3
"	Ovės	2 10
"	mijlociu	—
"	Cucuruz	4 70
"	Mălaiu	4
"	Mazere	5
"	Linte	7
"	Fasole	4
"	Sēmēnță de in	90
"	Sēmēnță de cânepă	4
"	Cartofi	—
"	Mazeriche	—
1 kilă	Carnea de vită	—
"	Carnea de porc	—
"	Carnea de berbec	—
"	Sau de vită pröspöt	23
100 kil.	Sau de vită topit	33

Bursa de Bucureșco

din 17 Sept. n. 1895.

Valori	De-bönda	Scad. cup.	Val.
Bentă română perpetuă 1875	5 1/2	Apr.-Oct.	108
Bentă amortisabilă	5 1/2	lan.-Iul.	100
" (Impr. 1892)	5 1/2	lan.-Iul.	99
" din 1893	5 1/2	lan.-Iul.	99
" 1894 int. 6 mil.	5 1/2	Apr.-Oct.	96
" (Impr. de 32. 1/2 mil.	4 1/2	lan.-Iulie	89
" (Impr. de 50 mil.	4 1/2	"	88
" (Impr. de 274 m. 1890	4 1/2	"	89
" (Impr. de 45 m. 1891	4 1/2	"	88
" (Im. de 120 iul. 1894	4 1/2	"	88
Oblig. de Stat (Conv. rurale).	6 1/2	Mal.-Nov.	102
Oblig. Casei Pensiunilor fr.	10	"	288
Oblig. comunei Bucureșco 1883	5 1/2	lan.-Iul.	98
" " din 1884	5 1/2	Mal.-Nov.	—
" " din 1888	5 1/2	Iul.-Dec.	—
" " din 1890	5 1/2	Mal.-Nov.	98
Scrisuri fonciare rurale	5 1/2	lan.-Iulie	99
" " urbane Bucureșco	6 1/2	"	101
" " " Iași	5 1/2	"	90
Oblig. Soc. de basalt artificial	6 1/2	"	80
Banca Rom. ult. div. fr. 12.81	500	150 v	—
Banca Naț. ult. div. 86.—	500	intr. v.	157
Banca agricolă	500	150 v.	236
Dacia-România ult. div. 85 lei	200	intr. v.	412
Naționala de asig. ult. div. 43 lei	200	"	426
Soc. Bazalt. Arif. ult. div. lei 30	250	"	338
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 15 l.	250	"	176
Soc. Rom. de Hărtie ult.	100	"	—
"Patria" Soc. de asig. ult. d. 4 lei	100	"	100
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0	200	"	—
" " 2 em. u. d. 0	100	"	—
Soc. de fur. militare u. d. 60 lei	300	"	—
"Bistrița" soc. p. f. hărtii 30 "	1000	"	—
Societ. p. const. de Tramways	20	"	—
20 tranșii aur			200

SCOMPTURİ:

Banca naț. a Rom.	5 1/2	Paris	2 1/2
Avansuri pe efecte	6 1/2	Petersburg	4 1/2
Casa de Depuneri	7 1/2	Berlin	3 1/2
Londra	2 1/2	Belgia	3 1/2
Viena	4 1/2	Elveția	5 1/2

Terguul de rimători ain Steinbruch.

Starea rimătorilor a fost 17 Sept. de 26,206 capete, la 18 Sept. intrat — capete și au eșit 126, rămönd la 19 Sept. un număr de 26,080 capete.

Se notéză marfa: unгурescă veche grea dela — cr. până la — marfa unгурescă tineră grea dela 52.— cr. până la 55.— cr., de mijloc dela 52.— cr. până la 52. 1/2 cr. ușoră dela 52.— cr. până la 52. 1/2 cr.

Marfa țărănescă grea dela — până la — cr. de mijloc dela — până la — cr. ușoră dela — până la — cr.

Marfă sârbescă, grea dela 52.— cr. până la 53.— cr. Transito, mijloci a grea dela 52.— cr. până la 52.1/2 cr. transito ușoră dela 52.— cr. până la 52.1/2 cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta.

din 25 Sept. n. 1895.

Sămînțe	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
		dela	până
Grân Bănățenesc	80	6.35	6.50
Grân dela Tisa	80	6.40	6.55
Grân de Pesta	80	6.35	6.50
Grân de Alba-regala	80	6.35	6.50
Grân de Bácska	80	6.45	6.55
Grân ung. de nord	80	—	—

Sămînțe vechi ori nouă	soiul	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
			dela	până
Săcară		70—72	5.55	5.60
Orz	nutreț	60—62	5.15	5.40
Orz	de vinars	62.64	5.60	6.30
Orz	de bere	64.66	6.90	8.—
Ovăș		39.41	5.80	6.10
Cucuruz	bănăț.	75	—	—
Cucuruz	altă soi	78	—	—
Cucuruz	"	—	—	—
Hirișcă	"	—	—	—

Produse div.	Soiul	Cursul	
		dela	până
Sem. de trif.	Luțernă ungar. francesă	41.—	46.—
"	roșiă	40.—	50.—
Oleu de rap.	rafinat duplu	—	—
Oleu de in		—	—
Uns. de porc	dela Pesta dela țără	60.50	61.50
Slănină	svântată afumată	52.—	58.—
Său		—	—
Prune	din Bosnia în buți din Serbia în saci	14.75	15.25
"		14.14	14.50
Lăctar	slavon nou bănățenesc din Ungaria ungaresci sârbesci brută	18.25	18.70
Nucl	galbină strecurată de Rosenau	—	—
Gogoși	brut	—	—
Miere	brut	—	—
Ceară	brut	—	—
Spirt	Drojduțe de spirt	—	—

Cursul losurilor private

din 25 Sept. 1895

	comp.	vînd.
Basilica	7.70	8.10
Credit	202.50	203.50
Clary 40 fl. m. c.	—	59.—
Navig. pe Dunăre	140.—	146.—
Insbruck	28.—	—
Krakau	27.—	28.—
Laibach	23.—	24.—
Buda	60.75	61.75
Palffy	57.—	58.—
Crucea roșie austr.	17.—	18.—
dto ang.	11.90	11.70
dto ital.	13.25	13.—
Rudolf	23.50	24.50
Salm	70.—	71.—
Salzburg	27.—	27.50
St. Genois	71.50	72.50
Stanislaw	42.75	46.—
Triestine 4 1/2 % 100 m. c.	150.—	—
dto 4 % 50	72.—	76.—
Waldstein	53.—	56.—
Sârbesci 3 %	37.50	37.60
dto de 10 franci	—	—
Banca h. ung. 4 %	128.50	129.50

Cursul la bursa din Viena.

Din 27 Septembrie 1895.

Renta ung. de aur 4 %	121.70
Renta de corone ung. 4 %	99.15
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2 %	124.25
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2 %	101.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.30
Bonuri rurale ungare 4 %	97.90
Bonuri rurale croate-slavone.	—
Imprum. ung. cu premii	159.—
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	146.—
Renta de hârtie austr.	100.45
Renta de argint austr.	100.95
Renta de aur austr.	121.60
Losuri din 1860	152.50
Acții de ale Băncii austro ungară.	1053.—
Napoleonori.	9.54 1/2
Mărci imperiale germane	58.90
London vista	120.25
Paris vista	47.52 1/2
Rente de corone austr. 4 %	100.80
Note italiene.	45.35

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul pietei Brașov.

Din 27 Septembrie 1895.

Banconote rom. Camp.	9.51	Vînd.	9.54
Argint român. Camp.	9.46	Vînd.	9.50
Napoleon-d'ori Camp.	9.54	Vînd.	9.57
Galbeni Camp.	5.63	Vînd.	5.67
Ruble rusești Camp.	128.1/2	Vînd.	—
Lire turcești Camp.	58.50	Vînd.	—
Mărci germane Camp.	10.76	Vînd.	—
Scris. fonc. Albina 5 %	100.75	Vînd.	101.75

Covore pentru podini din lână curată recomandă

Carl Paul.

Depositul se află în „Hala de mărfuri“ din podul bătușilor.

Publicație.

Se face cunoscut, că în ziua de **10 Octomvre st. v. a. c.** se va ține licitație în București (România) la **Ministrul de Resboiū**, (Direcția 2-a Cavalerie) pentru furnisarea a **550** (cinci sute cincizeci) cai, pentru **cavaleria permanentă** și **700** (șapte sute) cai pentru **călărași** cu schimbul în condițiile caetului de sarcine, care se pôte vedé la menționata Direcție.

Ofertele se primesc cel mult până în ziua de **9 Octomvre 1895.**

Pentru conformitate: **Șeful biroului Căpitan Merișescu.**

777,2—3

A V I S!

Prenumeratiunile la **Gazeta Transilvaniei** se pot face și reînoui ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei luni.

Domnii, ce se abonează din nou, se binevoiască a scrie adresa lămurit și să arate și posta ultimă. **Administraț. „Gaz. Trans.“**

Chiar' acum au apărut și se pot procura:

PREDICI PENTRU DOMINECI

de celebrul orator, în Domnul adormitul

IUSTIN POPFIU.

Tomul I.

Acest tom constă din 32 côle tipariū 8° mare și conține 48 predice pe 39 Domineci.

Prețul unui exemplar cu porto francat e numai **2 fl. 35 cr.**

Comandele sunt a se adresa la:

Tipografia „Aurora“ A. Todoran

Gherla — Szamosujvár.

779,2—3

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașovū, Strada Porții Nr. 4. Colțul Têrgulū boilorū.

Recomandă on. publicū la casuri de mórte, aședământulū sēu de înmormântare bogatū asortatū în cari tóte obiectele, atâtū sorteile mai de rēndū, câtū și cele mai fine, se potū căpăta **cu prețuri ieftine.**

Comisiune și **depon de sicriuri de metalū** ce se potū închide hermeticū, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriă a tuturorū **sicriurilor de lemnū, de metalū și imitațiuni de metalū și de lemnū de stejaru.**

Depou de **cununi** pentru monumente și **plantici** cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monumente de **marmură**, care **funebre proprii cu 2 și cu 4 cai**, precum și unū **carū funebru** vênētū pentru **copii**, precum și cioclii.

Comande întregi se escută **promptū și ieftinū**, iau asupra-mi și **transporturi de morți în străinătate.**

În fine recomandū și biroulū meu mijlocitorū procedândū cu cunoscută-mi soliditate.

La casuri de mórte a se adresa la

E. Tutsek.

13—*

Ajutor grabnic și sigur

pentru

SUFERINTE DE STOMACHU ȘI URMARILE ACESTORA!!

Mijlocul celū mai bunū și eficace pentuu menținerea sănătății, curățirea sucurilor și a sângelui și pentru promovarea unei misturi bune este deja pretutindena cunoscutulū și plăcutulū

„Dr. Rosa's Lebens-Balsam“.

Acestū balsamū preparatū cu îngrijire din erburile alpine cele mai bune și tāmăduitoare sē dovedesce ca fôrte folositorū în contra tuturorū greutăților de mistuire căree de stomachū, lipsa de apetitū, rigăelei, congestiunilorū, haemorhoidelorū etc. etc. În urma eficacității sale a devenitū acestū balsamū acum unū singurū și doveditū **medicamentū de casă popularē.**

Sticla mare costă 1 fl., mică 50 cr.

Mii de scrisori de recunoștință stau la dispoziția!

FIȚI ATENȚII!!!

Spre a evita înșelătorii, facū pe fiecine atentū, că fiă-care sticlă cu **Dr. Rosa's Lebens-Balsam**, care singurū numai de mine este preparatū după receta originală, este învelitū în hârtia grósă albastră, care poartă în lungulū ei inscripția: **Dr. Rosa's Lebens-Balsam** din farmacia „zum schwarzen Adler“, B. Fragner, Prag, 205—3“ în limba germană, boemă, ungarū și francezū, și cari suntū provēdute cu alăturata marcă a fabricii luatū sub scutulū legalū.

Dr. Rosa's Lebens-Balsam

Veritabil sē pôte procura numai în

Depositulū principalū alū producătorului

B. Fragner,

Farmacia „zum schwarzen Adler“ Prag 205—3.

În **Budapesta**: la farmacia I. von Török.

Tóte farmaciiile din **Brașovū**, precum și tóte farmaciiile mai mari din monarhia Austro-ungară au depositū din acestū balsamū de viețā.

Totū de acolo se pôte avea:

Alifia de casă universală de Praga

(Prager Universal-Haussalbe)

unū medicamentū sigurū și prin mii de scrisori de mulțămire recunoscutū în contra tuturorū inflamațiuniilorū, rănilorū și umflăturilorū.

Acestā se întrebuințēază cu succesū sigurū la inflamațiuni, la stagnațiunea lapteului și întărirea țitelorū cu ocași nea întērcării copilului, la abscese, ulcere, pustule cu puroiu, carbuncule; copturi la unghie, la pansăriți (ulcerațiuni) la degete, la întăriri, umflături, tumorea glanduleloru linfatice, lipume etc. — Tóte inflamațiuniile, umflături, întăriri se vindecă în timpulū celū mai scurtū; la casuri fúse, unde s'a formatū deja puroulu, absorbē buba și o vindecă în timpulū celū mai scurtū fără dureri.

În cutiøre á 25 și 35 cr.

Fiți atenți!

De-ore-ce alifia de casă universală de Praga sē imitēză fôrte desū, facū pe fiă-cine atentū, ca singurū numai la mine se preparēază după receta originală. Acestā este numai atunci veritabilă, decă cutiørele din me'atū galbinū, în cari se pune, suntū înfășurate în hârtia roșiă pe care se află tipărită în 9 limbi explicațiunea cum sē se întrebuințează, împachetate și în cartone vinete, — cari suntū provēdute cu marca fabricii de mai sus.

Balsam pentru auđ.

(Gehör-Balsam)

Celū mai probatū și prin multe încercări celū mai temeinicū medicamentū pentru vindecarea auđului greu și spre relobēndirea auđului perdutū. **1 Flacon 1 fl.**

Foulard-Seide 60 kr.

bis fl. 3.35 p. Met. — japanesische, chine-
sische etc. in den neuesten Dessins und Far-
ben, sowie schwarze, weiße und farbige
Henneberg-Seide von 35 fr. bis
fl. 14.65 p. Met. — glatt, gestreift, kariert,
gemustert, Damaste etc. (ca 240 versch. Qual.
und 2000 verschid. Farben, Dessins etc.).
Porto- und steuerfrei ins Haus. — Muster
umgebend. Doppeltes Briefporto nach der
Schweiz.

Seiden-Fabriken G. Henneberg
(k. u. k. Hofl.), Zürich.

Arëndare prin licitațiune.

Epitropia Bisericii St. Nicolae
din Braşov-Scheib **va arända 70
de holde** ale Bisericii pe termin
până la comasare.

Licitațiunea verbală se va ţine
**Duminecă în 24 Sept. st. v. (6 Oct.
st. n.) la 10 ore a. m.** la Biserica Sf.
Nicolae din Scheiu.

Braşov, 15 Sept. 1895.

EPITROPIA PAROCHIALĂ a Bisericii
române ort. răs. dela St. Nicolae, Braşov.

Sterie Stinghe,
epitrop-cassar.

1-3.

De vëndare.

**Realităţile ce au ramas
după George Dück,** şi anume:

a) Móra situată lângă drumul fa-
bricei Nr. 11 cu toate apertinențele
ce se țin de móra şi pământuri.

b) Şura cea mare, care se află
în sus de grădina de pome a numi-
tei mori, împreună cu curtea deală-
turi, şi complexul de pământuri ce se
află în sus de intrarea la şura între
canalul morii şi drumul fabriciei.

c) Stupina situată lângă Ghim-
bşel Nr. 28.

d) Livada ce se află în brazda
a treia în livadia de fên cea mare
a Braşovului, trecute în cartea
funduară sub Nr. 411; numările to-
pografice 17,868, până 17,883; cu c
suprafaţă de 18 jugere — **sunt de
vëndare** din mână şi voie liberă.
780,1-3

De vëndare

800 carë de fên foarte
bun şi neploat, pentru 3000
— 3500 de oi, împreună cu
**pășune de toamnă şi
primăveră.**

Doritorii sunt invitaţi a se pune
în înţelegere cu subscrisul cel mult
până în 15 Octomvre st n. a. c.

Ludovic Simon,
proprietar în Sângeorgiu,
(p. u. Uzdi Szt.-Péter,
comitatul Coşiocnei.)

PUBLICARE.

Aducem la cunoştinţă publică, că **tragerea**

Loteriei de clasă ungară

**concesionată de stat, va urma irevocabil, dela 16 până la 19 Octomvre 1895,
în Budapesta,** în prezenţa unui notar public şi sub controla guvernului reg. ung.

La acesta sortire se vor trage din **31,499** câştiguri totale ale acestei loterii în suma de

5 milioane 600,000 coróne

10,000 câştiguri cu

Un milion 268,000 coróne.

Tragerea loteriei clasa a II va avé loc dela 6 până la 14 Decemv. a. c.

Losuri originale pentru tragerea loteriei clasa primă, precum şi losuri întregi pentru amëndouă
trageri, **se află de vëndare** la colectanţii principali şi la locurile de vëndare indicate prin pla-
cate, cu preţuri fixate în mod oficis.

Pentru losurile ce se vor cumpăra **după** tragerea loteriei clasa I, trebuie plătit şi
preţul pentru tragerea deja efeptuită.

Budapesta, în Septemvre 1895.

Andrássy-ut Nr. 5.

Directia loteriei de clasă ungară.

Al treilea los
câştigă!

!! Încercaţi-vé norocul!!

Ne mai pomenite şanse de câştiguri oferă

Al treilea los
câştigă!

Loteria de clasă ungară,

fiind că din 100,000 losuri,

31,499 losuri ies la tragere cu câştiguri.

Cu câştiguri fabuloşe este dotată loteria de clasă ungară. Cel mai
mare câştig în cas favorabil este de

UN MILION CORÓNE.

In ambele clase are loteria de clasă ung. următoarele câştiguri:

Tragerea losurilor clasa I.		Un premiu de 600,000 coróne.		Tragerea loteriei urméză sub contro- la statului şi în prezenţa unui no- tar public reg. ung.	
dela					
16—19 Octomvre 1895.	1 câştig à 400000 coróne	5 câştig. à 10000 cor.			
	1 " " 200000 "	12 " " 8000 "			
	1 " " 100000 "	27 " " 6000 "			
	1 " " 80000 "	8 " " 4000 "			
	1 " " 60000 "	110 " " 2000 "			
	1 " " 50000 "	213 " " 1000 "			
	1 " " 40000 "	100 " " 400 "			
	1 " " 30000 "	2010 " " 200 "			
	3 " " 20000 "	20000 " " 100 "			
	3 " " 15000 "	9000 " " 80 "			

Total 31,499 câştiguri, cu suma de

5 MILIÓNE, 600,000 CORÓNE.

Losuri originale pentru tragerea loterii clasa primă

un los întreg	jumătate	a 10 parte	a 20 parte
40 coróne.	20 coróne.	4 coróne.	2 coróne.

Recomandă şi trimite şi în afară plătind înainte (la cerere şi cu rambursă)

CARL HEINTZE, Colecteur principal, BUDAPESTA, Szervita-tér Nr. 3.

Adresa Telegr.:
Lottoheintze
Budapest.

Comande din afară se pot face mai lesne cu mandat
postal, adresa scrisă corect, a se trimite pentru porto 5 cr. Epis-
tola recomandată 15 cr. şi pentru fie-care listă a câştigurilor 10 cr.
mai mult.

Adresa Telegr.:
Lottoheintze
Budapest.

Cu ocasiunea introducerii căsătoriei civile pentru împo-
dobirea localităţilor oficiale, imi permit a recomanda d-lor
conducători de matricule,

Portretul Maiestăţii Sale Regelui,
în diferite mărimi, cu preţuri avantagióse.

Totodată am onóre a recomanda onor. public bogatul meu
magazin de tablouri, ogândi, mobile de fer şi de
lemn, vestminte de dame, de bărbaţi şi de copii.
Vëndările se fac, — atât în oraş, cât şi pe sate, — pe
lângă preţuri moderate şi serviciu solid, în rate lunare.

Cu profundă stimă:

ZS. SZÖLLÖSY,
Braşov, str. Porţii Nr. 52.

1-3

Comerciu en gros de Vin Spaniol

VINNADOR

Hamburg. Viena.

Astupat cu capse tipărite roşu.

Medic. Malaga Sect, Sherry, Xeres
de la frontera, Cognac franţuzesc
+++ , ++++ , V. S. O., în butelii ori-
ginale şi cu preţuri originale,

Se află de vëndare în BRAŞOV, la **FRETZ CZEKELY,**
la Elefant, pedu bătuşilor, strada Hirscher.

A se observa Marca Vinnador precum şi sigilul mărcii, re-
gistrat la Tribunal. Numai buteliile provëdute cu acestea se garantéză.